

Ds. Bert Kuipers, naar aanleiding van Marcus 4: 35-41 (de storm op het meer):

‘Als Jezus is uitgepraat stelt hij voor om van wal te steken, letterlijk en het meer over te varen naar de andere kant. Raar, het wordt donker, het wordt nacht, en dan nog uitvaren? Maar hij wil naar de overkant, de heidense kant, wel te verstaan, dat deel van het land waar de Romeinen de dienst uitmaken en weinig Joden wonen. Na alle woorden en beeldspraken is dit de tijd voor actie. De leerlingen sturen de schare weg, hoe gaat zoiets denk je dan, laten ze dat zo maar gebeuren? En vervolgens nemen de leerlingen Jezus mee in het bootje waar hij de hele tijd al op zat. Jezus neemt dan wel het initiatief om te gaan, maar de discipelen voeren het uit. En het enige dat we Jezus verder horen doen is dat hij in slaap valt. Op het kussen waar normaal gesproken de stuurman zit. Het wordt een beetje een Jona-achtige geschiedenis. Die zat ook in zo’n hulkje en dat verging bijna met man en muis omdat de Here God Jona zocht.

Hoe zit dan nu? Zit er een boos plan achter? Of is dit een moment dat Jezus zich kan manifesteren als Meester der golven? De leerlingen zijn doodsbang, maken Jezus wakker en verwijten Hem dat Hij dit allemaal maar laat gebeuren. Zwijg stil, roept Jezus en waarachtig, de wind gaat liggen. Ze worden met schrik bevangen en zeggen tegen elkaar: wie is hij toch dat zelfs de wind en het meer hem gehoorzamen. Marcus schrijft in zijn Evangelie nooit waarom hij deze of gene episode opvoert. Dat laat hij aan onze verbeeldingskracht over.

Ik houd van schrijvers die de lezer ruimte over laten om zelf het verhaal te helpen invullen. Laten we ons best doen. Na die hele uitleg van Jezus over de komst of het al aanbreken van het Koninkrijk der Hemelen, middels gelijkenissen, je ziet Jezus zitten in dat bootje en al die mensen om hem heen, krijg je deze nachtelijke expeditie. Er gebeurt ineens wat. De schepping roert zich. Je kunt wel denken dat je dat Koninkrijk der Hemelen cadeau krijgt door het gewoon simpel weg te aanvaarden, dat is toch zo ongeveer de boodschap van al die gelijkenissen. Maar de werkelijkheid is toch nog wel wat weerbarstiger. Ineens sta je machteloos tegenover krachten en machten die je hele bestaan onderuit halen.

Dat is ook onze ervaring elke dag opnieuw, en dan wonen we nog in een veilig land als het onze, een eeuwenoude democratie, met een stevige grondwet, met gebeitelde instituties, en verzekerde bondgenootschappen. Waarvan je alleen maar mag hopen en bidden dat we dat alles niet uit handen geven aan onbetrouwbare toezeggingen, en onbestaanbare beloften. Een machtswoord van Jezus en de krachten die het bootje lijken te doen verdrinken verstommen. En dat machtswoord komt niet van een god maar van een mens, van deze Jezus. Een mens die zich in de afgelopen vier hoofdstukken, de eerste hoofdstukken van Marcus Evangelie, heeft gemanifesteerd als spreker, als genezer, als heler, als verbinder, als leraar die de mensen bij zichzelf thuis brengt, die de woorden van vanouds nieuw leven geeft en los maakt van wettische verstarring, die mensen oproept zich zelf een plek te kiezen tegenover hun schepper. Als verzoener, waarvoor hij uiteindelijk zichzelf weg geeft.

Jezus laat van zich horen, kom er nog eens om. Hoe het verder moet met onze wereld? Onze geplaagde wereld, waar de partijen onverzoenlijk tegenover elkaar staan. Ons land, waar het nu alleen maar wachten is op een volgende onthulling, en dus een nieuwe confrontatie. Ik bedacht deze week: we zijn ons confessioneel vernis nu echt wel kwijt. En misschien is dat ook niet zo erg. Maar waar de stem van Jezus niet meer klinkt, zijn machtswoord tegenover de ontsprende schepping en met name onze ontsparingen daaraan toegevoegd niet meer wordt gehoord, daar kan het koninkrijk der hemelen zich ook niet meer breed maken. In al die woorden en afspraken over een nieuw regiem in ons land, heb ik geen woord gehoord die iets weg heeft van de missie van Jezus. Delen is vervangen door nemen, ons door mijn, diaconia door trots.

Stil maar, wacht maar, alles wordt, nieuw? Dan moeten we eerst oog krijgen voor de woorden van Hem die de golven bedwingt.’

Ouderling-diaken Pieter van den Broek:

Eeuwige,
Fontein van tranen kunnen we vergieten
om onze eigen fouten, onze zonden.
Wij danken voor de muziek die vandaag weerklonk
en dit gevoel van diepe ellende zo mooi verklankte.

Maar ook zijn we dankbaar dat
wanneer we bij de pakken neerzitten,
verzwelgen in zelfmedelijden, U ons opwekt.
U bent een God die ons bij de hand neemt,
dwars door de stormen die ons leven teisteren.
We komen aan op het droge, een nieuw begin.
Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde,
de zee is er niet meer.
Laten wij kracht putten uit dat visioen.
We weten dat U ons zoekt en vindt,
ook als wij het zelf niet meer verwachten.
Zo bidden wij,
Heer, hoor ons gebed.

Eeuwige,
U bent de Weg, de Waarheid en het Leven.
Maar wat moeten we doen als onze leiders
de waarheid met voeten treden,
recht praten wat krom is,
verzinsels als feiten presenteren?
Echo's uit een bruin verleden weerklinken.
Staan wij aan de vooravond
van een herhaling van de geschiedenis?
Of waait de storm deze keer aan ons voorbij?
Zie ons aan in onze verwarring.
Sta de hoeders van ons land bij
in het verdedigen van de waarheid,
in het ontmaskeren van degenen
die de waarheid vertrappen.
Zo bidden wij,
Heer, hoor ons gebed.

Eeuwige,
Op een gammal bootje over de zee,
dwars door de golven van de storm
steken vluchtelingen over naar Europa.
Eenmaal binnen het fort krijgen zij labels:
gelukzoekers.
probleemgevallen,
zondebokken.
Wijzelf zijn niet heilig,
oordelen maar al te graag over anderen,
zeker als deze er anders uitzien dan wijzelf.
Maar laat ons niet vergeten
dat het om medemensen gaat,
dat ons eenzelfde lot kan overkomen,
dat Jezus ons voorleefde juist oog te hebben
voor de verschopten en vermoeiden.

Zo bidden wij,
Heer, hoor ons gebed.

Leggen wij in stilte aan U voor wat ons hart beweegt.
Zo bidden wij,
Heer, hoor ons gebed.
Bidden wij het gebed dat Jezus ons leerde.

Onze vader,
die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd
uw koninkrijk kome,
uw wil geschiede
gelijk in de hemel
alszo ook op de aarde
geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
en leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van de boze
want van u is het koninkrijk
en de kracht
en de heerlijkheid tot in eeuwigheid,
Amen

Maranathakerk Den Haag, 23 juni 2024.